

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la produsele de suport non-financiar și financiar nerambursabil destinate întreprinderilor mici și mijlocii implementate de Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la produsele de suport non-financiar și financiar nerambursabil destinate întreprinderilor mici și mijlocii implementate de Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare – *proiect*) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în comun cu Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare - IP ODA).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului se fundamentează pe prevederile art. 9, 11, din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, precum și prevederile Agendei de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, Pilonul 1: Dezvoltarea sectorului privat; reforma: Consolidarea sistemului public de sprijinire a IMM-urilor, sporind eficiența și relevanța sprijinului guvernamental acordat antreprenorilor pentru a stimula competitivitatea; (i) cel puțin 5 mecanisme de sprijin sunt optimizate într-un singur cadru unificat pentru a simplifica procesul de aplicare și a preveni suprapunerile.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, sprijinul guvernamental întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) administrat de către IP ODA se realizează printr-un număr semnificativ de programe și instrumente elaborate distinct per prioritate guvernamentală de sprijin și dezvoltare a IMM din Republica Moldova, cum ar fi: sprijin pentru tineri antreprenori, femei antreprenor, ecologizarea IMM-urilor, atragerea remitențelor în economie etc.

Fiecare program/instrument fiind aprobat printr-o Hotărâre de Guvern separată, având propriile criterii de eligibilitate, formulare, plafoane de finanțare și reguli de acces. Această structură fragmentată/diversitate de programe a dus la o complexitate semnificativă, iar antreprenorii se confruntă adesea cu dificultăți în a naviga printre multiplele instrumente disponibile, având nevoie de mult timp pentru a înțelege cerințele fiecărui program și pentru a depune aplicațiile corespunzătoare. Procesul este adesea descurajant și consumă resurse importante ale IMM-urilor, care ar putea fi utilizate în scopul dezvoltării, administrării afacerii, decât în completarea formalităților administrative pentru fiecare program separat.

De asemenea, cadrul normativ existent, care reglementează aceste programe, nu permite flexibilitatea necesară IP ODA pentru a-și adapta rapid modul de oferire a sprijinului la schimbările în dinamica activității antreprenoriale.

La etapa actuală I.P. ODA implementează 10 programe de stat, privind susținerea diferitor categorii de antreprenori, reglementate prin:

1. Hotărârea Guvernului nr. 592/2019 cu privire la aprobarea Programului de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii;
2. Hotărârea Guvernului nr. 129/2022 cu privire la aprobarea Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii;
3. Hotărârea Guvernului nr. 348/2022 cu privire la aprobarea Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”;
4. Hotărârea Guvernului nr. 515/2022 cu privire la aprobarea Programului de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii;
5. Hotărârea Guvernului nr. 622/2022 cu privire la aprobarea Programului de atragere a remitențelor în economie “PARE 1+2”;
6. Hotărârea Guvernului nr. 809/2023 cu privire la aprobarea Programului de susținere a antreprenoriatului feminin;
7. Hotărârea Guvernului nr. 488/2023 cu privire la aprobarea Programului de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului;
8. Hotărârea Guvernului nr. 531/2024 cu privire la aprobarea Programului de sprijin al micilor producători;
9. Hotărârea Guvernului nr. 243/2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice;
10. Hotărârea Guvernului nr. 30/2025 cu privire la aprobarea Programului de creștere a competitivității producătorilor locali și integrare în lanțurile valorice.

Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Propunerea este argumentată de solicitări din partea mediului de afaceri de acordare a suportului pentru programe deja expirate sau în curs de expirare, după cum urmează:

1. Hotărârea Guvernului nr. 129/2022 privind aprobarea Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii (expirat la 02.03.2025);
2. Hotărârea Guvernului nr. 243/2022 privind aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice (expirat la 13.04.25);
3. Hotărârea Guvernului nr. 348/2022 privind aprobarea Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” (expirat la 01.06.2025);
4. Hotărârea Guvernului nr. 515/2022 cu privire la aprobarea Programului de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii (expiră la 22.07.2025);
5. Hotărârea Guvernului nr. 622/2022 cu privire la aprobarea Programului de atragere a remitențelor în economie “PARE 1+2” (expiră la 07.09.2025).
6. Hotărârea Guvernului nr. 592/2019 cu privire la aprobarea Programului de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii (expiră la 27.11.2025);

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul Hotărârii de Guvern se urmărește stabilirea cadrului normativ pentru elaborarea, aprobarea, implementarea și monitorizarea produselor de suport non-financiare și financiare nerambursabile destinate întreprinderilor mici și mijlocii în vederea susținerii lansării și dezvoltării durabile a afacerilor, creșterii competitivității și inovării IMM-urilor, contribuind astfel la consolidarea economiei naționale și la promovarea unui mediu de afaceri sustenabil.

Produsele de suport se elaborează, se modifică și se aprobă de către ODA pentru atingerea obiectivelor specifice și realizare a indicatorilor stabiliți de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în Strategia sectorială de cheltuieli, în conformitate cu prioritățile de politici publice guvernamentale.

Capitolul I. **Dispoziții generale.** În cadrul acestui capitol sunt prevăzute scopul, obiectul aplicării, definiții și principiile de elaborare și implementare a produselor de suport.

Capitolul II. **Elaborarea și aprobarea produselor de suport.** Capitolul prevede informațiile incluse în fiecare produs de suport, aprobarea manualului operațional de elaborare și implementare a produselor de suport și procesul de avizare.

Capitolul III. **Criteriile generale de eligibilitate.** Capitolul conține informații cu privire la întreprinderile eligibile pentru a beneficia de produsele de suport.

Capitolul IV. abordează **Investițiile generale eligibile** aplicabile fiecărui produs de suport.

Capitolul V. vizează **Cheltuielile generale neeligibile** aplicabile fiecărui produs de suport.

Capitolul VI. prevede **Mecanismul de accesare a suportului** și modul de recepționare a aplicațiilor de către I.P. ODA.

Capitolul VII. **Modul de formare și utilizare a mijloacelor financiare.** Capitolul se referă la sursa finanțării activităților prevăzute de produsele de suport, finanțarea cheltuielilor administrative și asigurare a evidenței contabile pentru produsele de suport.

Capitolul VIII. **Lansarea și supravegherea produselor de suport.** Capitolul conține informații cu referire la mecanismul de lansare și supraveghere a produselor de suport, metodologia de evaluare a impactului, raportare a implementării și controlul asupra activității financiare aferente produselor de suport.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a propunerii pentru reforma sistemului de sprijin al IMM-urilor prin intermediul IP ODA, au fost analizate mai multe opțiuni alternative pentru a răspunde nevoilor sectorului antreprenorial.

Păstrarea abordării actuale privind structurarea cadrului normativ de oferire a sprijinului pentru dezvoltarea afacerilor, fără modificări substanțiale

Această opțiune nu va rezolva problema complexității și fragmentării existente în actualul sistem de sprijin. IMM-urile continuă să se confrunte cu dificultăți semnificative în a naviga printre numeroasele programe, ceea ce le afectează capacitatea de a accesa resursele de sprijin într-un mod eficient.

Extinderea și multiplicarea mecanismelor de sprijin pentru fiecare prioritate nouă guvernamentală

Va menține rigiditatea și multiplica mecanismele/instrumentele ceia ce va reduce eficiența utilizării fondurilor publice.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea Regulamentului-cadru va contribui la crearea unui cadru normativ unificat, coerent și predictibil pentru antreprenori în accesarea suportului non-financiar și financiar nerambursabil pentru dezvoltarea afacerilor, inclusiv eficientizarea activității I.P. ODA pentru atingerea obiectivelor specifice și realizare a indicatorilor stabiliți în conformitate cu prioritățile de politici publice guvernamentale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Adoptarea și implementare a Regulamentului-cadru nu implică costuri suplimentare pentru bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prin adoptarea Regulamentului-cadru va fi instituit un cadru normativ unificat, coerent și predictibil pentru antreprenori de accesare a sprijinului guvernamental gestionat de I.P. ODA. Implementarea principiului *centrării pe planul de afaceri* („single window”), va permite IMM să aplice printr-un mecanism unic, cu un singur plan de afaceri pentru realizarea căruia vor accesa suport non-financiar și financiar nerambursabil conform mai multor priorități de politici publice stabilite de Guvern.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea prevederilor proiectului nu va avea un impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Implementarea prevederilor proiectului nu va avea un impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Implementarea prevederilor proiectului nu va avea un impact asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu se estimează alte tipuri de impact, ca urmare a implementării proiectului.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, anunțul de inițiere pentru elaborarea proiectului privind aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la produsele de suport financiar nerambursabil destinate întreprinderilor mici și mijlocii implementate de Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (mde.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental particip.gov.md (poate fi accesat la următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-aprobarea-regulamentului-cadru-cu-privire-la-produsele-de-suport-financiar-nerambursabil-destinate-intreprinderilor-mici-si-mijlocii-implementate-de-institutia-publica-organizatia-pentru-dezvoltarea-antreprenoriatului/14285#>)

Proiectul hotărârii de Guvern va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea hotărârii, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice și respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Rezultatele expertizelor menționate supra vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Pentru implementarea prezentei Hotărâri, I.P. ODA va elabora și va aproba manualul operațional de elaborare și implementare a Produselor de suport.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului va fi asigurată de I.P. ODA, prin elaborarea manualului operațional de elaborare și implementare a Produselor de suport.

Secretar de stat

Natalia SELEVESTRU